

Bölüm Yedi

Becerinin Gösterilmesi (Tanıtılması)

Öğrenenin Hazırlanması

Hangi gösterim yöntemi kullanılırsa kullanılsın öğrenmeyi direkt olarak etkileyen ve göz önüne alınması gereken iki önemli etken vardır.

- Öğretime başlamadan önce öğrenenin bütün **dikkatinin** çekilmesi.
- **İlgi çekecek** bir biçimde becerinin gösterilmesi.

İçerik

- Öğrenenin hazırlanması
- Sözel Açıklamalar/bilgilendirme
 - Görevle ilgili açıklamalar, bilginin miktarı, dikkat kaynağı vb.
- Gösterim
- Keşif ile öğrenim

Sözel Açıklamalar/Bilgilendirme

- Görevle ilgili açıklamalar
- Bilginin miktarı
- Kesinliği
- Dikkatin kaynağı
 - Başlangıçta
 - Becerinin ince detayının çalışılmasında
- Referans sitemi
- Öğrenme stilleri
- Daha önceden öğrenilen beceriler
- Sözel ipuçları

Sözel Açıklamalar: Görevle ilgili Açıklamalar

- Beceriyle ilgili açıklamaların yapılmasının iki temel fonksiyonu vardır:
 - Beceriye uygulayıcıya tanıtmak için
 - Beceri hakkında genel bir fikir elde edilmesini sağlar ve önemli teknik özellikler hakkında bilgilendirir.
 - Becerinin ince detaylarının düzeltilmesi için
 - Becerinin kriter kabul edilen (yarış, gösteri vb) ortamlara özgü olarak sergilenebilmesi için gerekli beceri gelişiminin sağlanması.

Sözel Açıklamalar: Dikkatin Kaynağı

Başlangıçta Bilgi:

- Beceri öğrenimine başlarken verilecek sözel veya görsel bilgiler öğrenilecek becerinin önemli öğlelerini dikkat çekecek şekilde verilmelidir.

Becerinin ince detayları:

- **İçsel odak:** bireyin kendi vücut parçalarına odaklanması.
- **Dışsal odak:** bireyin kendi hareketinin çevreye olan etkisine odaklanması

Sözel Açıklamalar: Bilgini Miktarı ve Kesinliği

- Açıklamaları kısa ve basit tutun.
- Becerinin önemli kısımları ile ilgili bilgi verin.
- Detaylar hakkında bilgiyi daha sonra gelişim seviyesine göre verin.
- Uygulayıcının seviyesine göre kelimeler ve anlatınlar seçin.
 - Dirsekler yüksekte olacak demekle dirsekler omuz hizasında dik açı ile duracak demek arasında fark vardır.
 - Yeni başlayanlara özel tabirler kullanmayın

Sözel Açıklamalar: Diğer Faktörler

- Referans sistemi
 - Eylemi gerçekleştirirken öğrenenin ne deneyim geçireceği veya bekleyeceği
- Öğrenme stilleri
 - Öğrenenin tercihine bağlı olarak ip ucu kelimelerinin kullanılması
- Daha önceden öğrenilen beceriler
 - Daha önce elde edilen deneyimlere atıf yapılması
- Sözel ipuçları
 - Antrenör: ipuçları; Öğrenen: kendi kendine konuşma

Gösterim (Demo)

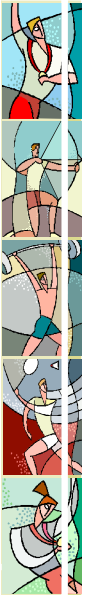
- Gösterimle ilgili çalışmalar Bandura'nın (1986) 'bilişsel simge' teorisine atıf yapar.
- Buna göre sembolik kodlama ve bilişsel prova kişiyi yönlendirmekle kalmaz aynı zamanda hatanın tespiti ve düzeltilmesiyle ilgili çerçeve çizer.
- Scully ve Newell'a göre (1985) ise gösterim hareketi oluşturan öğelerin göreceli zamanlaması ve örüntüsü ile ilgilidir.

Gösterim: Ne Gösterilecek?

- **Koordinasyon** veya kontrol
 - Teknik veya hız/kuvvet kontrolü
- **Tamamı** veya parçası
 - Sıra ilk önce bütün sonra gerekirse veya beceri elverirse parçaların gösterilmesi
- **Gerçek zamanda** veya yavaşlatarak
 - İlk önce gerçek zamanda daha sonra gerekirse yavaşlatılmış hızda fakat bitiriş mutlaka gerçek zamanda gösterim

Gösterim (Demo)

- Verimli gösterim için öğrenme seanslarının planlamasında beş temel kararın verilmesi gerekir:
- **Ne** gösterilecek? (İçerik)
- **Kim** gösterecek? (Modelin özellikleri)
- Gösterim **nasıl** organize edilecek?
- Gösterim **ne zaman** yapılmalı?
- **Ne sıklıkta** gösterim yapılmalı?

Gösterim: Kim gösterecek?

- **Uzman** veya öğrenen model
 - Hareket imitasyonumu yoksa hareketin keşfimi?
- **Model** ve gözlemci benzerlikleri
 - Kendi özelliklerine benzer kişilerin model olması
- **Alternatif 'medyalar'**
 - Video gibi araçların kullanımı grubun sayısına ve seviyesine bağlı olarak verimli olmayabilir.

Gösterim: Gösterim nasıl organize edilecek?

- Formasyonlar ve görüş açıları
 - At nalı formasyonu gibi ve farklı açılardan gösterim
- Gösterimin nasıl yapılacağı ve neye bakılması gerektiğinin belirtilmesi
 - Bunun gibi veya bu şekilde kelimelerini kullanma
- 'Ürün ve Sonuç' gösteriminin göz ardı edilmesi
 - Meraklı canlılar olduğumuzdan gösterimde dikkatimizi çekecek sonuç ile ilgili gösterimleri çıkartın
- Sağ ve sol el/ayak baskınlar için gösterilmesi

Gösterim: Ne sıklıkta gösterim yapılmalı?

- Becerinin karmaşıklığı ve öğrenenlerin kazanım durumuna göre ayarlanmalıdır.
- Karmaşık beceriler için daha sık gösterim gerekir.

Gösterim Gösterim ne zaman yapılmalı?

- İlk başta verilmesi gerektiği gibi
- Belirli aralarla tekrar verilmesi deneyimlerimiz sonucu aklımıza gelecek soruların cevaplanması açısından faydalıdır.
- Ayrıca seans sonunda gösteriminde faydası vardır.

Gösterimde dikkat edilecekler

Ne	Kim	Nasıl	Ne zaman	Ne Sıklıkta
Koordinasyonda yeni desen (pattern)	Uzman – yeni öğrenen model	Formasyonlar ve görme açısı	Beceriye genel giriş	Becerinin karmaşıklığı
Bütün – parça	Gözlemleyen model benzerliği	Vücut parçası tercihi	Alıştırma boyunca	Öğrenenin kavrama boyutu
Gerçek zaman – yavaş hareket	Video, resim veya ses	Hareketin yönü	Alıştırma periyodunun bitiminde	
		Ürün ortaya koymadan çekinme		

Keşif ile Öğrenme

- Keşif ile öğrenme
 - Beceri anlatım için “göster ve söyle” yaklaşımı yerine Mosston, Whiting ve Wulf gibi araştırmacıların faydalı olabileceğini belirttikleri bir yöntem.
 - Öğrenme ortamını öğrenenin hareket problemlerini keşif yolu ile çözmesine olanak tanıyan bir öğretim stratejisi.
 - Buz pateni örneği
- Yönlendirilmiş buluş
 - Uygulayıcının sorular sorması ve doğru cevapların elde edilmesine dayalı bir yol.